Resimlerle Saat Saat
EKİM DEVRİMİ

L. SAVELYEV

Çeviren: Levent Özübek

EKİM 1917 2017

yazılama

Resimlerle Saat Saat

EKİM DEVRİMİ

Yazılama Yayınevi: 163
Dünyaya Pencere: 38

Resimlerle Saat Saat
EKİM DEVRİMİ

Çeviren ve Yayına Hazırlayan: Levent Özübek
Düzelti: Gamze Kulak
Kapak Tasarımı: Levent Karaoğlu
Sayfa Düzeni: B.Barış Koç
ISBN: 978-605-9988-85-8
Birinci Baskı: Ekim 2017

© Yazılama Yayınevi

Baskı: Mutlu Basım Yayın - Bahri Mutlu
Davutpaşa Cad. Güven İş Merkezi
C Blok No: 256 Topkapı - İSTANBUL
Tel: 0212 577 72 08
Sertifika no: 18569

Yazılama Yayınevi Hizmetleri Ltd. Şti.
Serasker Cad. Osmancık Sokak
Betül Han 9/13 Kadıköy - İstanbul
0 216 338 52 59
Sertifika No: 12411
iletisim@yazilama.com
www.yazilama.com

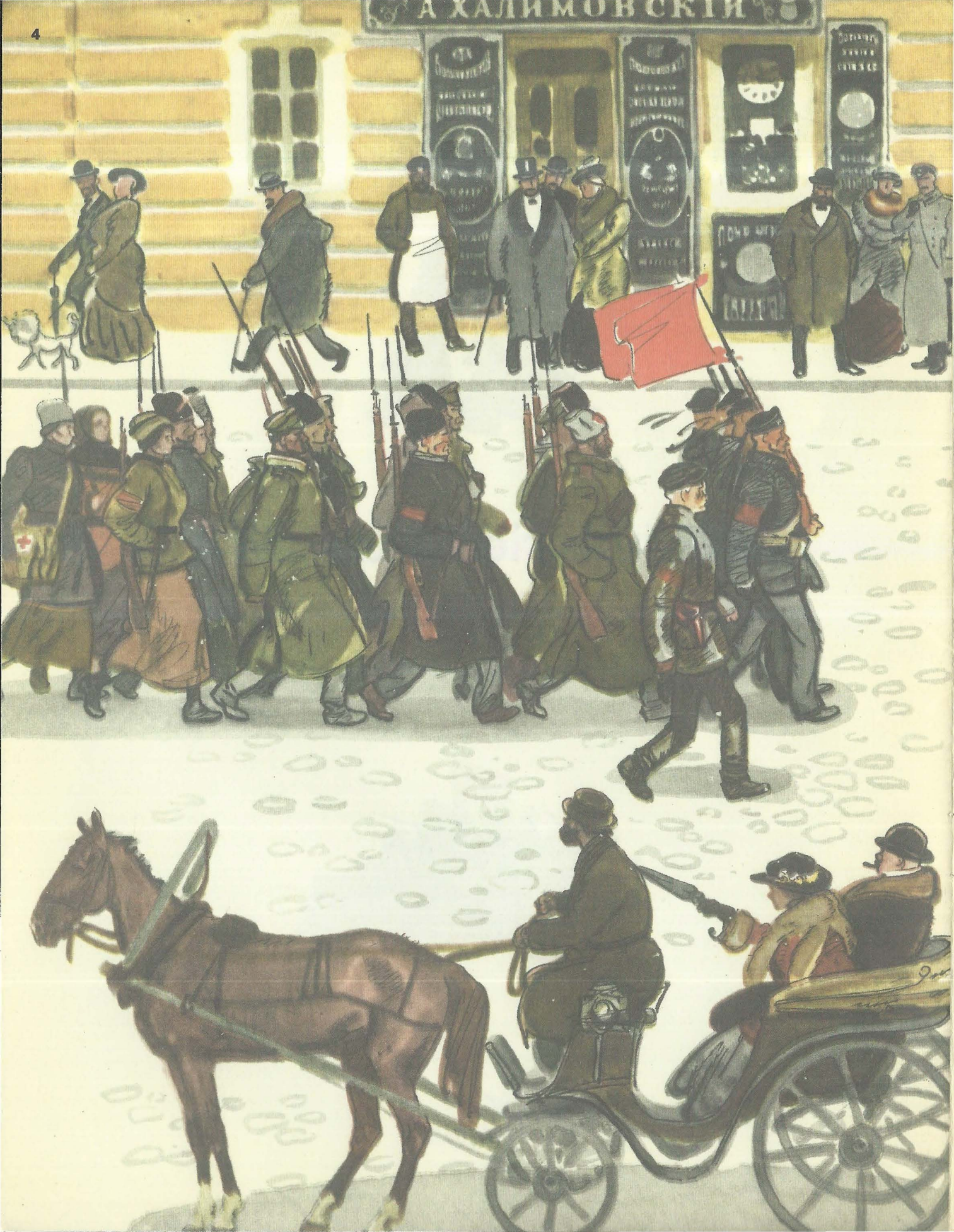
L. Savelyev

Resimlerle Saat Saat
EKİM DEVRİMİ

YAZILAMA

А ХАЛИМОВСКИЙ

Yüz yıl önceydi. Köprülerde Kızıl Muhafızlar mevzilenmişti. Şehrin her yanından silahlı işçiler, devrimci askerler ve bahriyeliler Smolni Karagâhı'na gelmişlerdi. Savaş gemileri birbiri ardınca Neva Nehri'ne girmiş, demirlemişti. Petropavlovsk Kalesi'nde toplar doldurulmuştu.

Devrimin önderi Bolşevik Partisi Lenin başkanlığında devrim planı yapıyordu. Lenin şöyle yazmıştı:

"Üç ana gücümüzü; deniz kuvvetlerini, işçileri ve askerleri ne pahasına olursa olsun şu yerleri ele geçirmek için harekete geçirelim:

a-Telefon

b-Telgraf

c-Tren garları

d-Önemli köprüler"

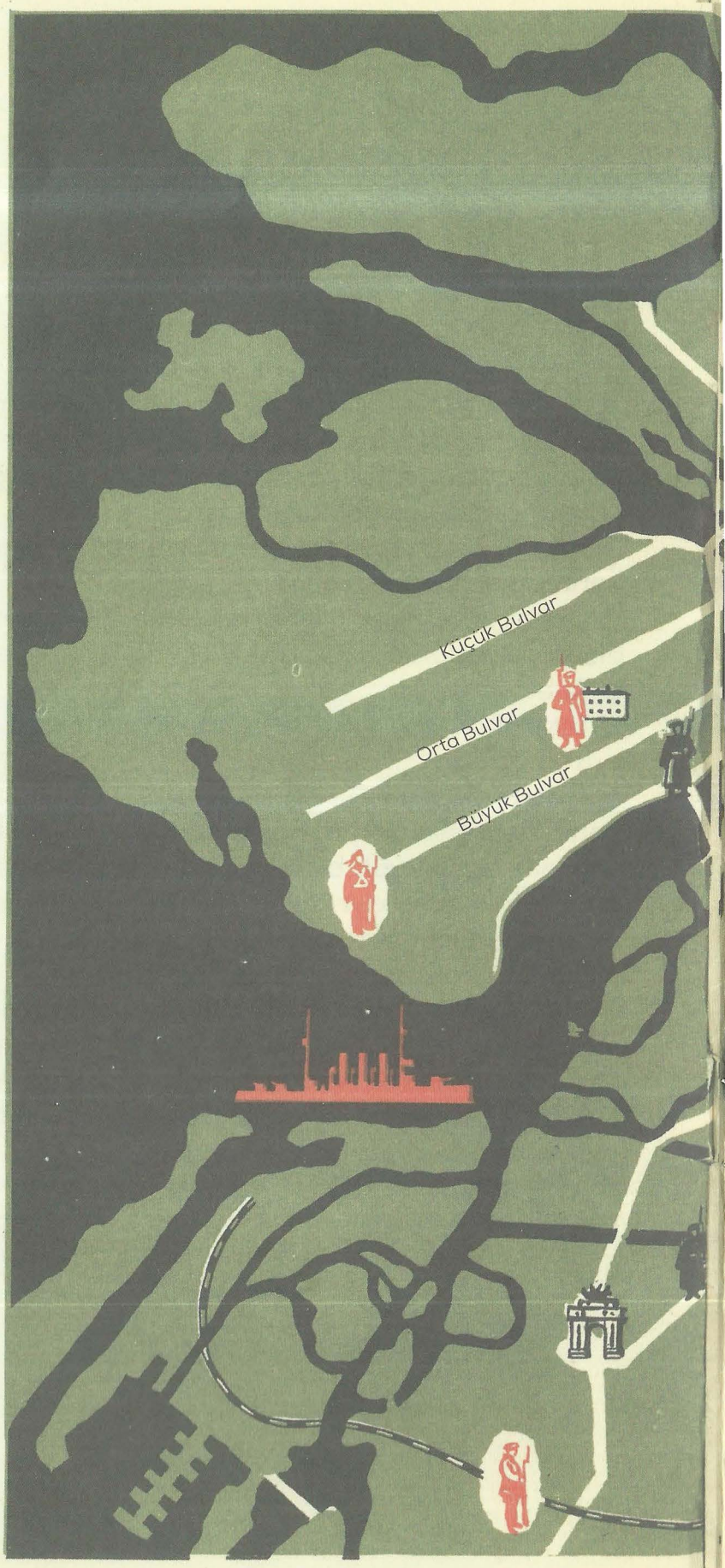
Lenin devrimin derhâl başlaması ve sonuna kadar güvenle gidilmesi gerektiğini söylüyordu. Büyük bir kararlılıkla başlamalı ve mutlaka ilerlemeliydi. Devrim planındaki tüm ayrıntılar Vladimir İlyiç tarafından düşünülmüş ve hesaba katılmıştı. Ekim ortalarında Bolşevik Partisi Merkez Komitesi devrimin en kısa zamanda başlatılması kararını almıştı.

Geçici burjuva hükümeti devrimi bastırmak için devrimci eğilimli birlikleri Petrograd'dan çıkarıp, yerine yeni birlikler getirme kararı aldı.

Parti, burjuvazinin bu kararını boşa çıkardı. Petrograd Sovyeti bir Askeri Devrim Komitesi oluşturdu ve bu komite tüm askeri birlikleri komutası altına aldı. Geçici hükümet askerlere bu komiteye uymamaları emrini verdi ama askerler işçilerin ardından gidiyorlardı.

Devrim başlamıştı.

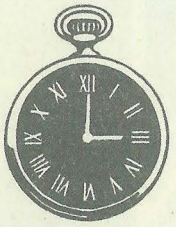
1917
EKİM
24
6
KASIM
SALI

Silahlı Ayaklanmanın
Başlangıcında
Devrimci Güçlerin
Durumu

Kamennoostrovskiy Bulvarı
Sampsonievskiy Bulvarı
Lesnoy Bulvarı
İşçi
Spalernaya Caddesi
Suvorovski Bulvarı
Banka
TELGRAF
Sadovaya Caddesi
Izmailovsky Bulvarı
Ligovskaya Caddesi

24 EKİM

KIŞLIK SARAY. Geçici hükümetin on altı bakanı Kışlık Saray'da toplandılar ve şu kararları aldılar:

-Hükümete bağlı askerleri şehirde toplamak

-Gecikmeksizin Petrograd idari bölgesindeki tüm askeri öğrencileri, topçu ve süvari birliklerini çağırmak

-Cephedeki güvenilir birliklerin dönüşünü hızlandırmak

-Kışlık Saray ve tüm önemli kuruluşların etrafının askeri öğrenciler ve muhafızlarca kuşatılması

-Kazakların ve askeri öğrencilerin savaşa hazırlanması, işçilerin şehir merkezinden ve devrim karagâhından gelişlerinin durdurulması için köprülerin kapatılması

-Smolni Karargâhı'nın telefonlarının kesilmesi

-Askeri Devrim Komitesi ve Bolşevik Partisi Merkez Komitesi üyelerinin tutuklanması

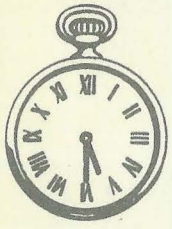
-Bolşevik gazetesinin kapatılması

-Lenin'in tutuklanması

-Smolni Karargâhı'nın sarılıp işgal edilmesi

-Devrime katılacak olan "Aurora" kruvazörünün açık denize çekilmesi

BOLŞEVİKLERİN GAZETESİ "İŞÇİ YOLU" MATBAASI. Bir grup askeri öğrenci "Emek" Matbaası'nı basarak etrafı tahrip etmiş, gazetelere ve makinelere el koymuştu.

24 EKİM

SMOLNİ. Askeri öğrencilerin matbaayı basmasından sonra Bolşevik Partisi Merkez Komitesi Smolni'de toplandı. Şu kararı aldı: Petrograd'a gelmekte olan askeri birlikleri durdurmak ve matbaayı gecikmeksizin askeri öğrencilerin elinden almak.

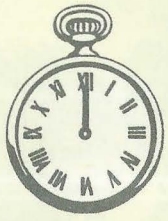
24 EKİM

İŞÇİ YOLU GAZETESİ MATBAASI. Devrimci askeri müfrezeler Askeri Devrim Komitesi'ne matbaadaki askeri öğrencileri çıkardıklarını, malzemeleri toplayarak matbaayı açtıklarını bildirdi. Matbaa işçileri yeni yazı takımları hazırladılar ve sabah saat 11'de İşçi Yolu gazetesinin yeni sayısı basıldı. Gazete tüm işçileri, askerleri ve köylüleri devrim savaşına davet ediyordu.

24 EKİM

PETROPAVLOVSK KALESİ'NDEKİ OFİS. Ofiste telefon çalıyordu.

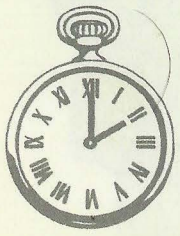
-Kerenski'nin emir subayı konuşuyordu. Kale komutanının telefonu neden çalışmıyor? Hükümetin emirleri yerine getiriliyor mu? Kerenski'ye rapor vermek için bilgi istiyoruz.

-Askeri Devrim Komitesi komiseri cevap veriyordu. Kale garnizonu Sovyet'e devredildi. Kale komutanı tutuklandı ve odasındaki telefon fişten çıkarıldı. Kale ve kalenin topçu birliği artık sadece Askeri Devrim Komitesi emirlerini uygulayacaktır.

24
EKİM

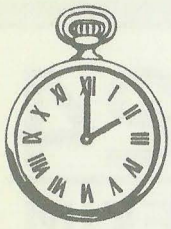

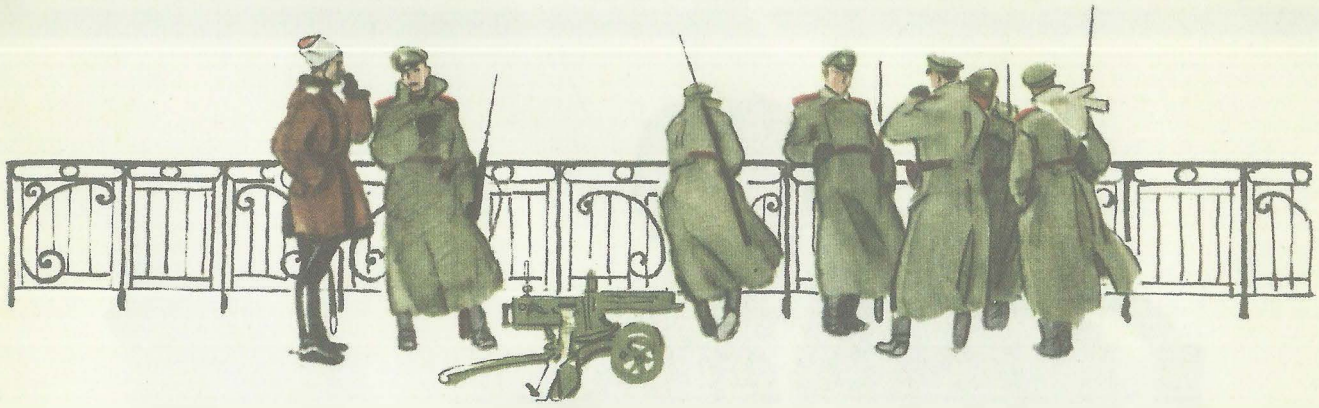
KIŞLIK SARAY. Buraya ağırlıklı olarak askeri öğrenciler yığılmıştı. Savunmanın güçlendirilmesi için saat 12'de kadınlardan oluşan bir hücum taburu getirildi.

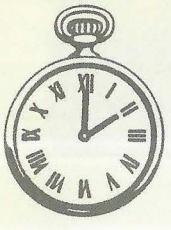
24 EKİM

KÖPRÜLER. Tüm köprüler askeri öğrenciler tarafından işgal edilmişti. Kızıl Muhafız birliği emir aldı. Tüm köprüler askeri öğrencilerin elinden alınacaktır.

24 EKİM

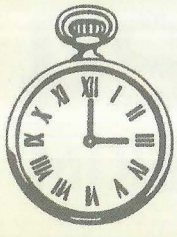

KRONŞTADT DENİZ ÜSSÜ. Askeri Devrim Komitesi bir telefon mesajı aldı. Devrimi korumak ve Petrograd Sovyeti'ni desteklemek için savaş teçhizatlı bir bahriyeli birliğinin kumandanlarıyla beraber Petrograd'a gelmekte olduğu bildiriliyordu.

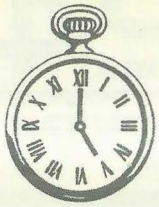
24 EKİM

KIŞLIK SARAY. Geçici hükümetin korunması için hafif topçu birliği gelmişti. Sarayı korumakta olan Samokatçik (bisikletçi birlikler) saat 16'da sarayı bırakarak ayrıldı.

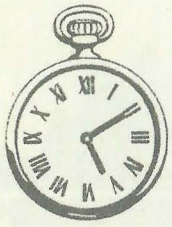
24 EKİM

TELGRAF MERKEZİ. Keksholm alayı devrimden yana çıkıp telgraf merkezini ele geçirdi.

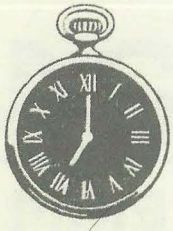
24 EKİM

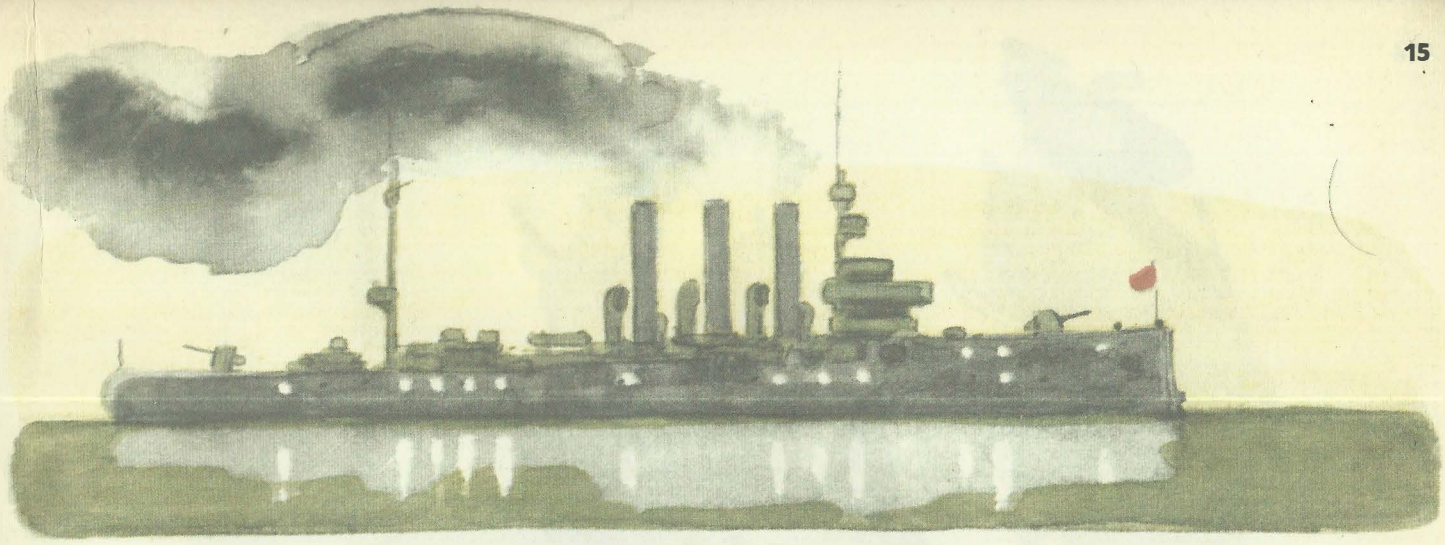
SERDOBOLSKAYA CADDESİ, No: 1/92. Vladimir İlyiç Lenin bu dairede gizlice kalmaktaydı. Margarita Vasilyevna Fofanova'ya ait bu daireden merkez komite üyelerine mektup yazarak devrimin yavaşlatılmamasını istiyordu.

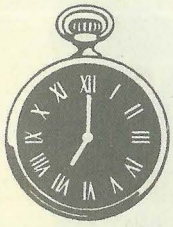
24 EKİM

SMOLNİ. Petrograd Sovyeti ile İkinci Tüm Rusya Sovyet Şurası delegeleriyle birlikte yapılacak ortak toplantı açılmıştı. Petrograd'daki ayaklanmanın durumuna ilişkin bilgi veriliyordu.

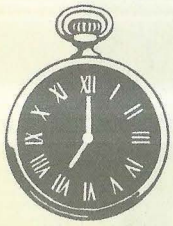
24 EKİM

KÖPRÜLER. Kızıl Muhafız müfrezeleri tüm köprüleri (Nikolayev Köprüsü ile Saray Köprüsü hariç) işgal etmişlerdi.

24 EKİM

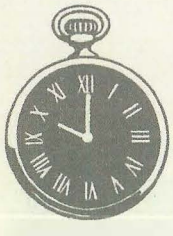

AURORA. Aurora kruvazörü Nikolayev Köprüsü'ne yaklaşmıştı ve köprüde bulunan askeri öğrenciler koşarak uzaklaşıyordu. Auora denizcileri köprüye indiğinde devrimci kruvazör savaşa hazırdı.

24 EKİM

24 EKİM

SERDOBOLSKAYA CADDESİ, No: 1/92. 24 Ekim akşamı geç saatte V.İ. Lenin Serdobolskaya Caddesi'ndeki son gizli sığınağından yanında merkez komite ulağı Eyno Rakhya olduğu halde ayrıldı. Ev sahibesi Margarita Vasilyevna Fofanova'ya bir not bıraktı: "Oraya gidiyorum. Gitmemi istemediğiniz yere. Hoşça kalın! İlyiç."

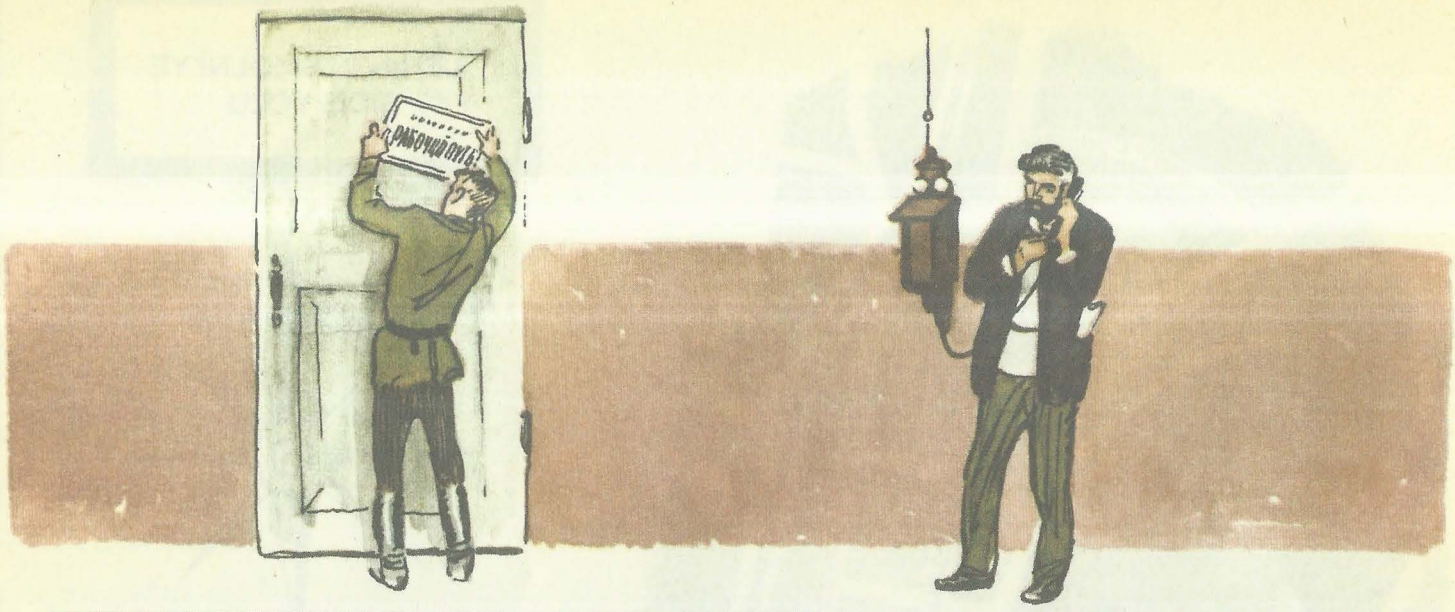
Lenin Smolni'ye doğru yola çıktı. Şpalernaya Caddesi'nde iki atlı askeri öğrenci tarafından durduruldular:

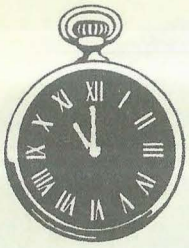
"Dur! Kimlik!"

Eyno Rakhya yanındaki Vladimir İlyiç'e fısıldadı: "Siz durmadan devam edin." Kendisi sarhoş taklidi yaparak onlarla tartışacaktı. Vladimir İlyiç ileri doğru yürüdü. Askeri öğrencilerse sarhoşla uğraşmamaya karar verdiler ve Rakha'yı bıraktılar. Yolda Rakhya Lenin'e yetişti: "Atlattık, yoldaş Lenin!" dedi.

LENİN'İN SMOLNİ'YE GİDİŞ YOLU

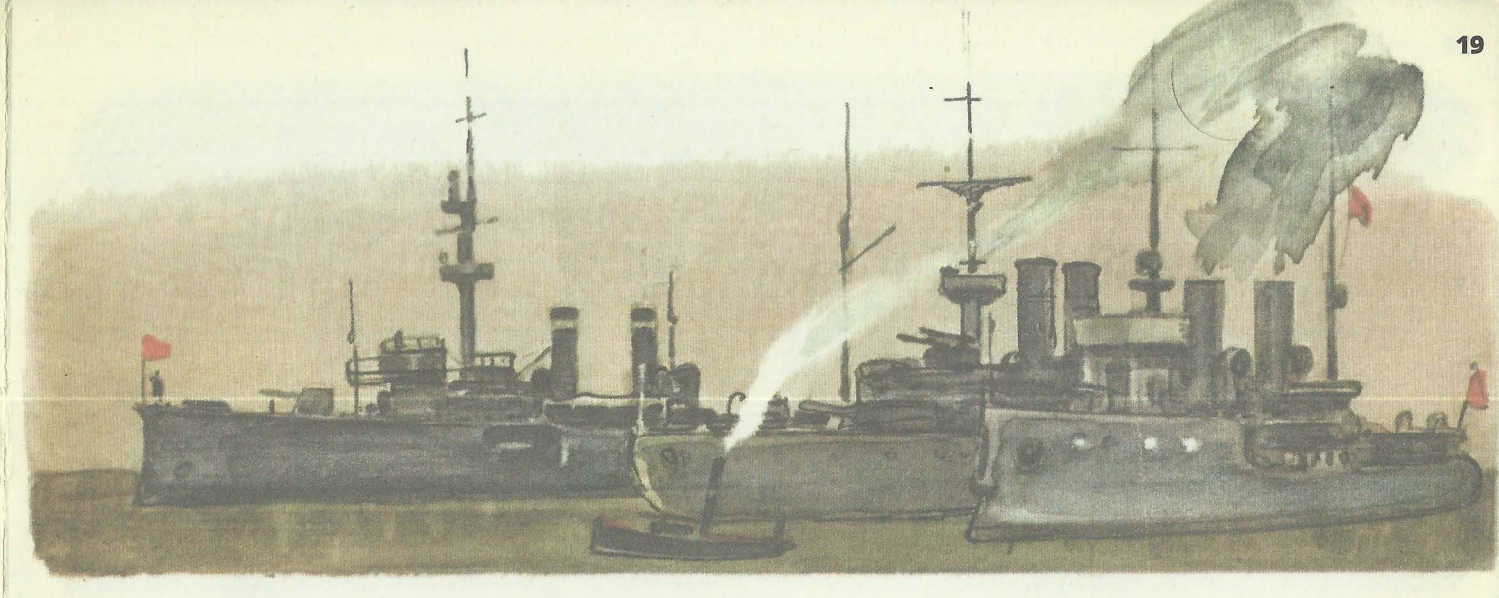

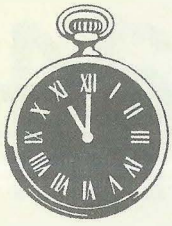

FİNLANDİYA BULVARI, No: 6. V.İ. Lenin Smolni merkezine ulaştığı sırada, İşçi Yolu gazetesinin redaksiyon ofisini askeri öğrenciler basmışlardı. Tutuklamak için Lenin'i arıyorlardı. İşçiler daha önceden kapının üzerindeki tabelayı söktükleri için askeri öğrenciler ne yapacaklarını bilemeden koşuşmaya başladılar. Tüm katları arıyorlar, merdivenlerde, koridorlarda koşturup duruyorlardı. O sırada işçiler Kızıl Muhafızların merkezini telefonla aradılar. Bir kurtarma müfrezesi geldi, askeri öğrencileri tutukladı.

24
EKİM

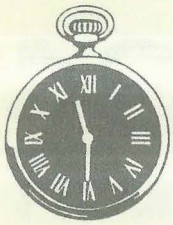
HELSİNKİ (FİNLANDİYA). Burada Baltık Donanması bulunmaktaydı. Donanma komutanı Bolşevik denizci Dıbenko Petrograd'dan telgraf alıyor: "Sefere başlayın!" Bunun anlamı: Devrim başlamıştır. Demek ki Petrograd'da işçilerin yardıma ihtiyacı vardır. Şafakta Petrograd'a beş bin bahriyeli taşıyan bir destroyer geliyordu.

24 EKİM

= BALTIK DONANMASI = DYBENK =
=SEFER GÖNDERİN=

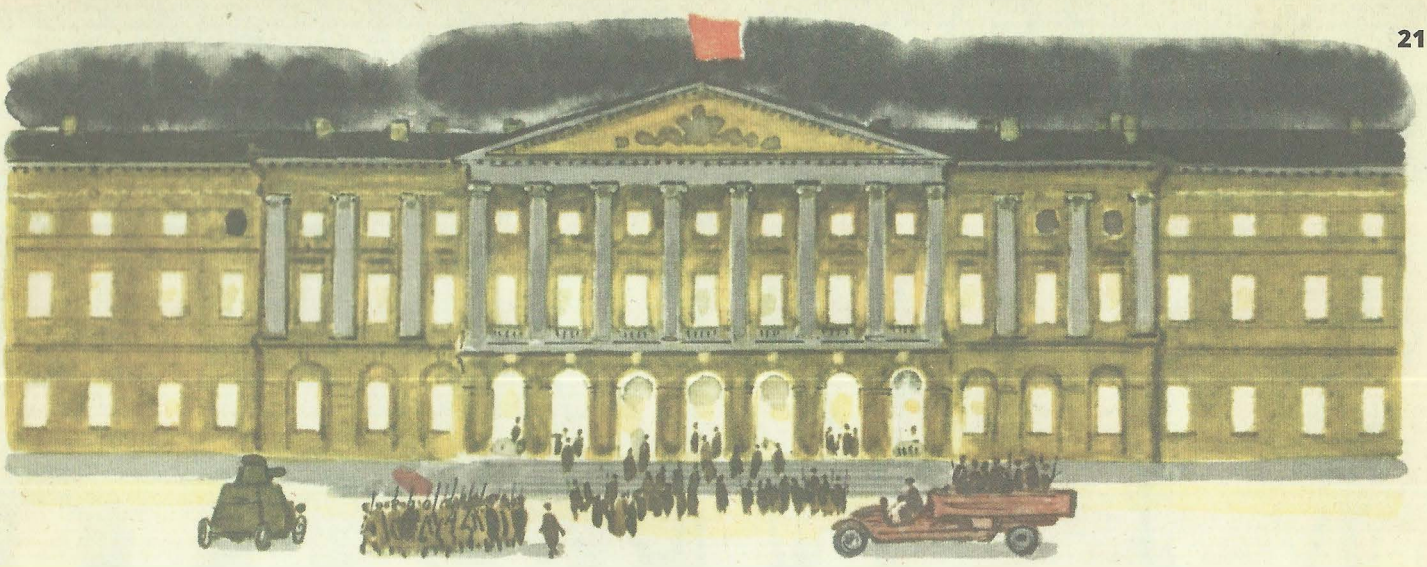

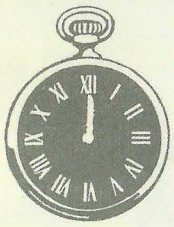

KIŞLIK SARAY. Kerenski başkanlığındaki geçici hükümet panik içerisindeydi. Devrimci güçlerin saraya yaklaştıkları haberi geliyordu.

24 EKİM

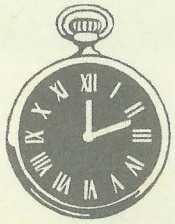

25 EKİM

SMOLNİ. Gece. Lenin tarafından geliştirilen devrim planı başarıyla devam etmekteydi. Binanın girişinde silahlı devriyeler, parlak ateşler vardı. Bahçeye kamyonlarla sürekli askerler, bahriyeliler ve kızıl muhafızlar geliyordu. Silahlar taşınıyor, zırhlı araçlar geliyordu. Smolni pencerelerinde ışıklar yanıyordu. O, kapitalizmin nihai saldırısı karşısında partinin yükselen çağrısına coşkuyla hayat veriyordu. Mücadeleye önderlik eden, büyük Lenin'dir. Lenin'le birlikte Askeri Devrim Komitesi'dir. Talimatlar veriyorlar, şehrin her yanına asker gönderiyorlardı. Masanın üzerindeki Petrograd planında müfreze gönderilen tüm yerlerdeki mücadelenin seyri bayraklarla gösteriliyordu.

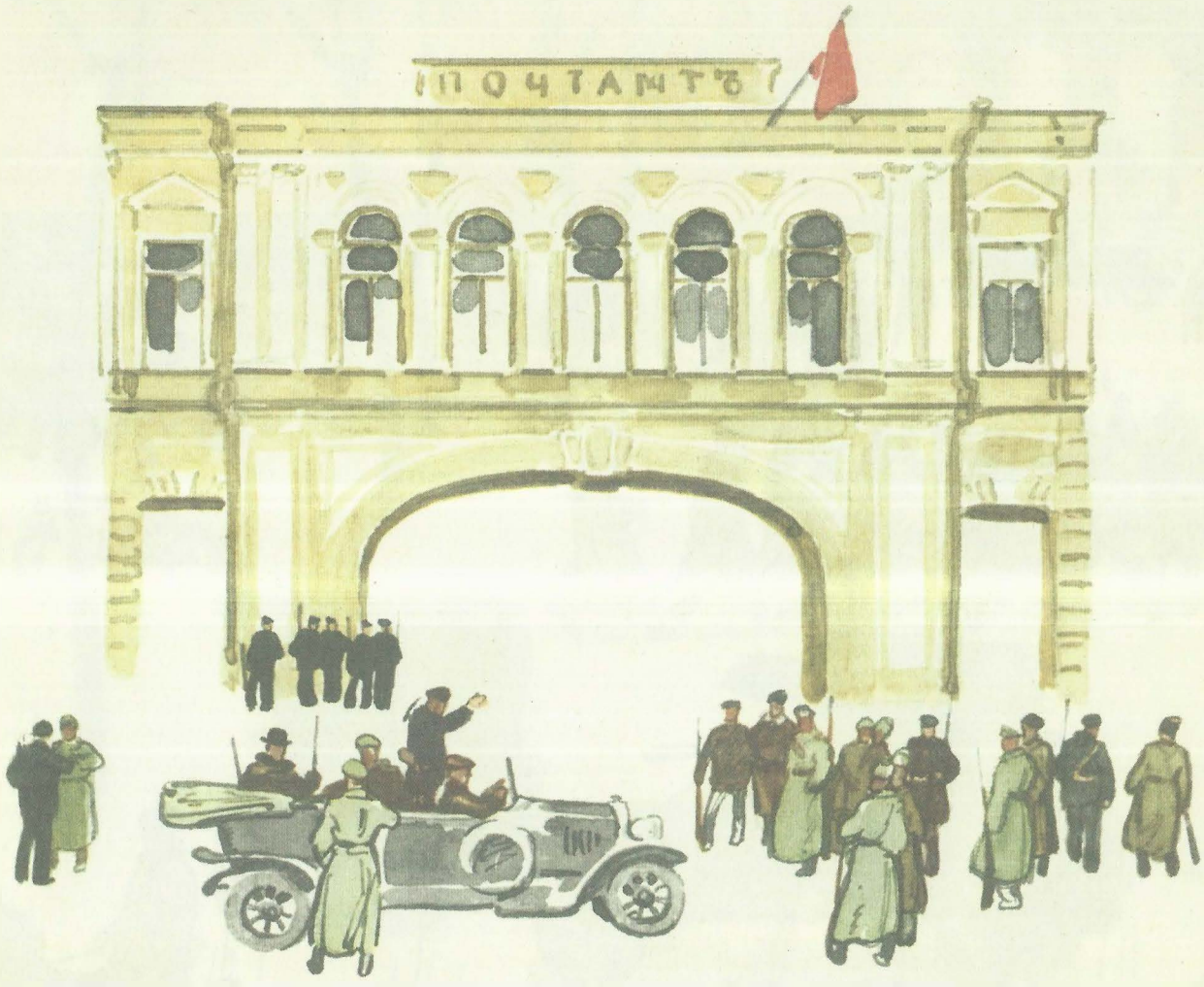

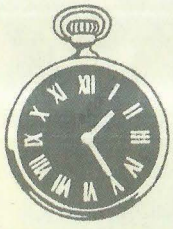

ВСЯ ВЛАСТЬ СОВѢТАМЪ!

GARNİZON KOMUTANLIĞI. Albay Polkovnikov Kerenski'ye Petrograd'da durumun endişe verici olduğunu, askeri öğrencilerin Kızıl Muhafızlara ve devrimci askerlere karşı koyamadığını rapor ediyordu.

25 EKİM

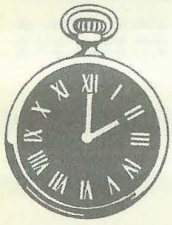

POSTA MERKEZİ. Bahriyelilerden, askerlerden ve Kızıl Muhafızlardan oluşan bir grup posta merkezini işgal ediyordu.

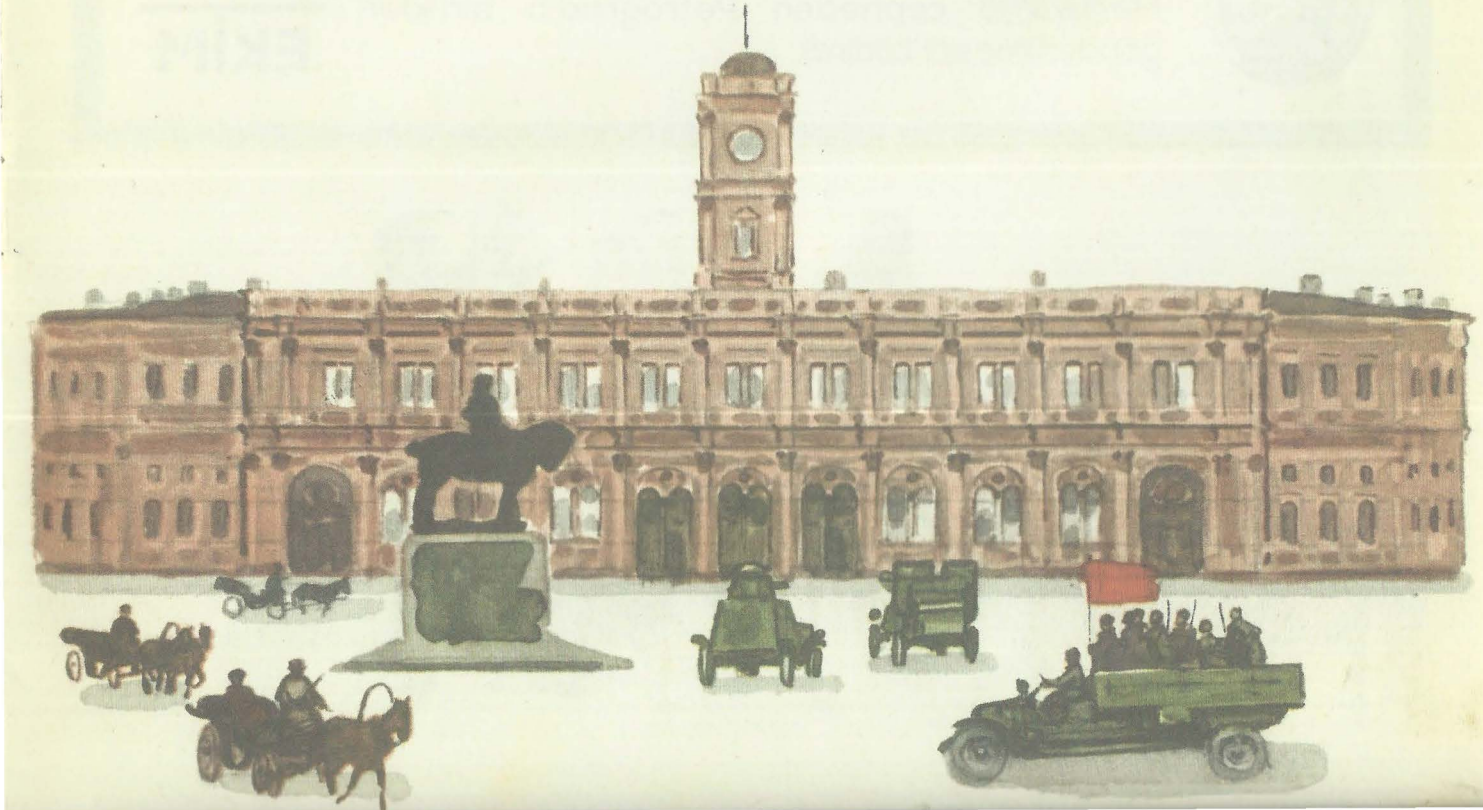
25 EKİM

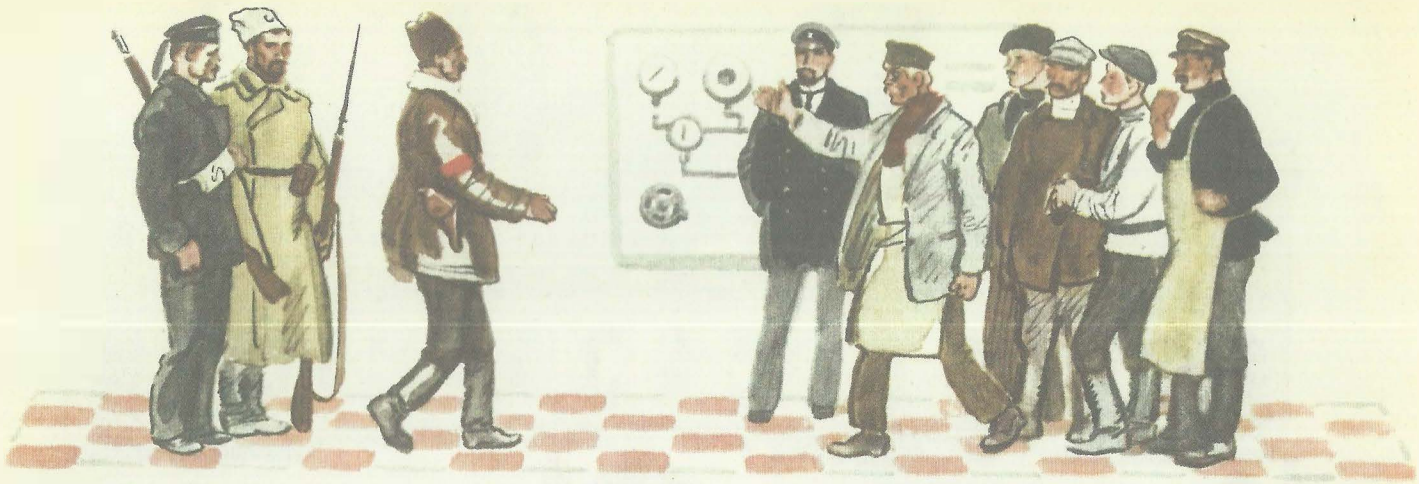

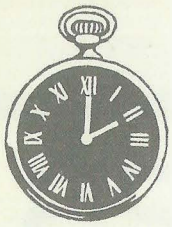

İSTASYONLAR. Baltık ve Nikolayev Tren İstasyonları Askeri Devrim Komitesi'ne bağlı askerlerce işgal ediliyordu.

25 EKİM

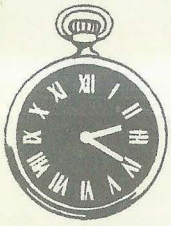

ELEKTRİK SANTRALİ. Obvodno Kanal semtindeki elektrik santralinin işçileri Askeri Devrim Komitesi komiserini içtenlikle karşıladılar ve santralin sorunsuz çalışacağına garanti verdiler. Askeri Devrim Komitesi'nin emriyle geçici hükümete bağlı tüm kurumların elektriği kesildi.

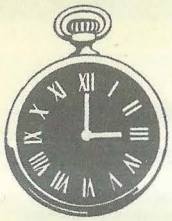
25 EKİM

KIŞLIK SARAY VE GARNİZON KOMUTANLIĞI. Kerenski devrimin bastırılması için Yüksek Komuta Merkezi'ne cepheden Petrograd'a birlikler gönderilmesini bildirdi.

25 EKİM

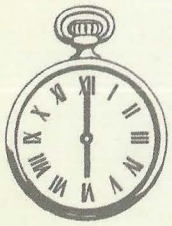

HELSİNKİ (FİNLANDİYA). Buradan Petrograd'a Askeri Devrim Komitesi'nin talebi üzerine Finlandiya demiryolları ile bahriyelileri taşıyan daha büyük bir katar gönderildi.

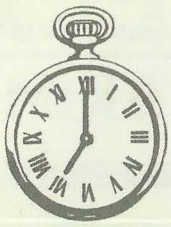
25 EKİM

MERKEZ BANKASI. Banka, Semyonov Alayı askerlerince korunuyordu. Binanın Sadovaya Caddesi tarafında bir zırhlı araç beklemekteydi. Ekaterinski Kanal Caddesi'ndeki ana kapıda nöbet kulübesinde müfreze komutanı bulunuyordu. Sabaha karşı uyuyakalmıştı. Uyanınca karşısında bahriyelileri gördü. Bahriyeliler ona nöbet değişimi için Askeri Devrim Komitesi tarafından gönderildiklerini söylediler. Müfreze komutanı ileri doğru çıktı ama askerleri onun emrine uymayı reddettiler. Bahriyeliler bankayı işgal ettiler ve kapıya, kasaya, depoya ve telefon başına nöbetçiler koydular.

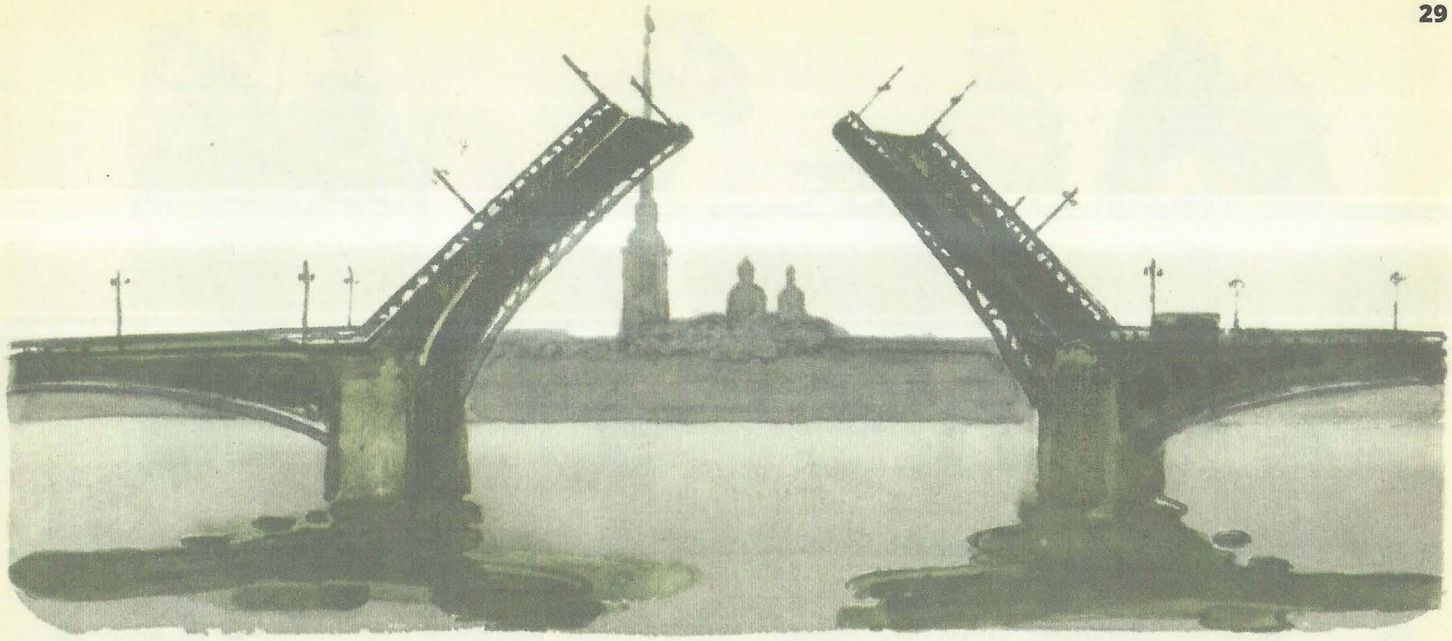
25 EKİM

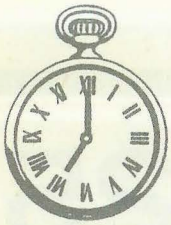

TELEFON SANTRALİ. Keksholm Alayı askerleri ve Kızıl Muhafızlardan oluşan bir birlik ana telefon santralini işgal etmişti. Askeri öğrencilerden oluşan muhafızların silahlarını aldılar. Bundan kısa bir süre sonra garnizon komutanlığının, Kışlık Saray'ın ve geçici hükümete bağlı diğer kurumların telefonlarının çoğu kesildi.

25 EKİM

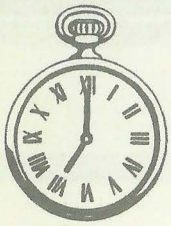

KÖPRÜLER. Kızıl Muhafızlar ve askerler Saray Köprüsü'nü işgal ettiler. Şimdi tüm köprüler devrimci güçlerin eline geçmiş bulunmaktaydı.

25 EKİM

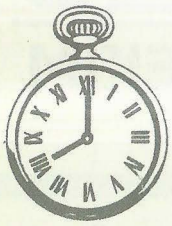

KIŞLIK SARAY. Askeri öğrenciler Kerenski'ye cepheden birliklerin ne zaman geleceğini soruyorlardı. Bakanlar Kerenski'ye ne yapılması gerektiğini soruyorlardı.

25 EKİM

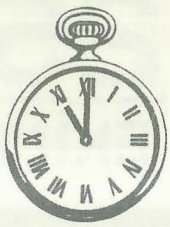

SARAY MEYDANI. Buraya Kışlık Saray'a hücum edilmek üzere Kızıl Muhafızlar ve Pavlov Alayı'nın askerleri geliyordu.

25 EKİM

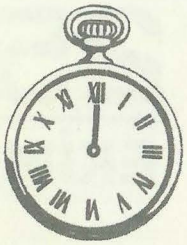

"KRESTY" HAPİSHANESİ. Hapishanede dört aydır tutuklu Bolşevikler bulunmaktaydı. Askeri Devrim Komitesi'nin emriyle kurtarıldılar.

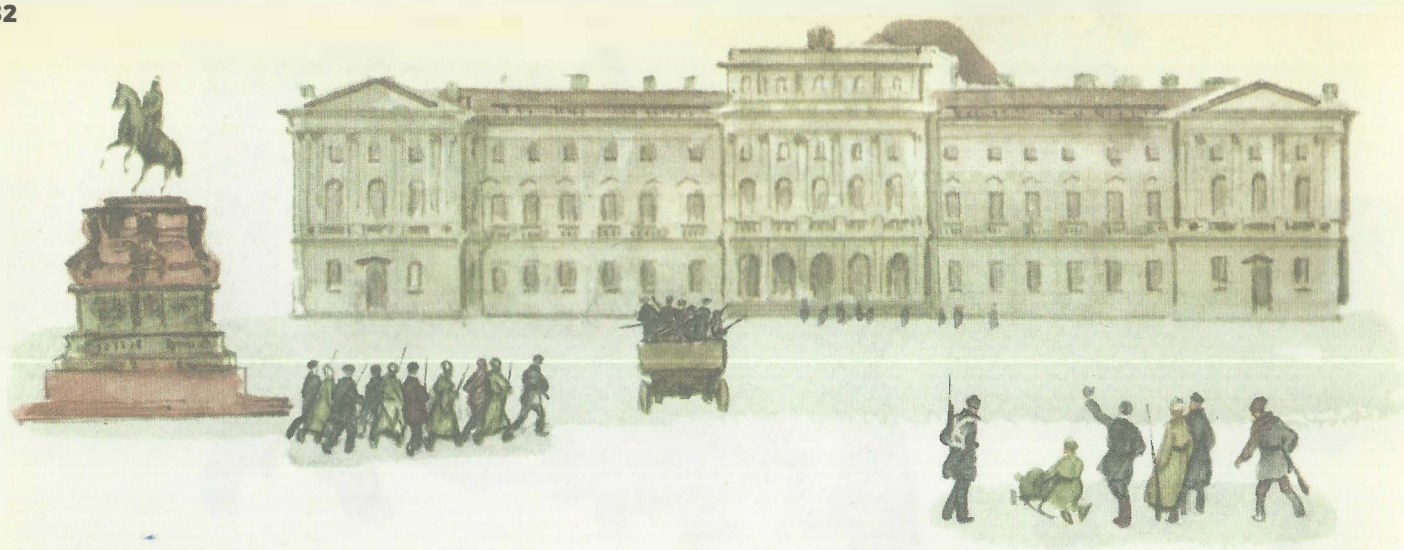
25 EKİM

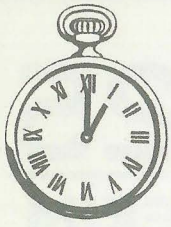

KIŞLIK SARAY. Kerenski kendisine Amerikan elçiliğince tahsis edilen bir otomobille geçici hükümete sadık askeri birliklerle buluşmak ümidiyle Gatçin'e gidiyordu.

25 EKİM

MARİİNSKİ SARAYI. Günün ilk saatinde Mariinski Sarayı'na burjuva hükümetin destekçilerini tutuklamak üzere devrimci işçilerden, askerlerden ve bahriyelilerden oluşan bir birlik geldi.

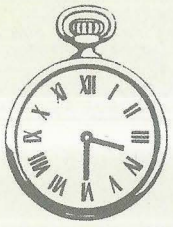
25 EKİM

GEMİLER. Kronştadt Deniz Üssü'nden üzerinde "Tüm İktidar Sovyetlere!" yazılı kızıl bayraklar çekmiş savaş gemileri Petrograd'a geldi. Bahriyeliler kıyıya çıktılar. "Zarya Svaboda" (Özgürlük Şafağı) zırhlısı Morski Kanal girişinde durdu, toplarını Baltık demiryoluna çevirdi. Eğer raylarda Kerenski'nin askerlerini taşıyan bir tren görürse ateş açacaktı.

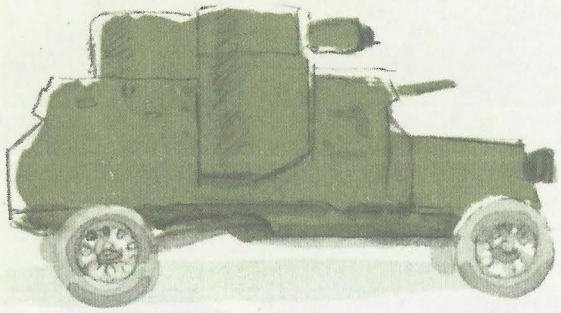
25 EKİM

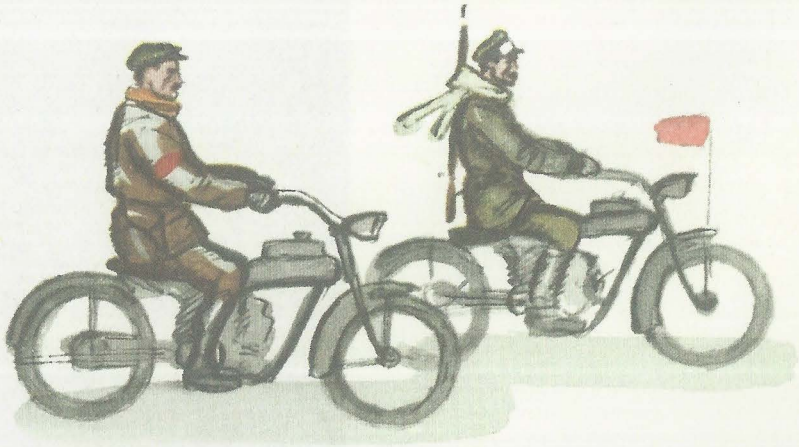

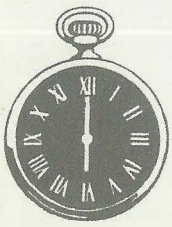
NEVA BULVARI. Devrimci birlikler Neva Bulvarı ile diğer önemli caddeleri işgal ettiler ve köprülere zırhlı araçlar yerleştirdiler.

25 EKİM

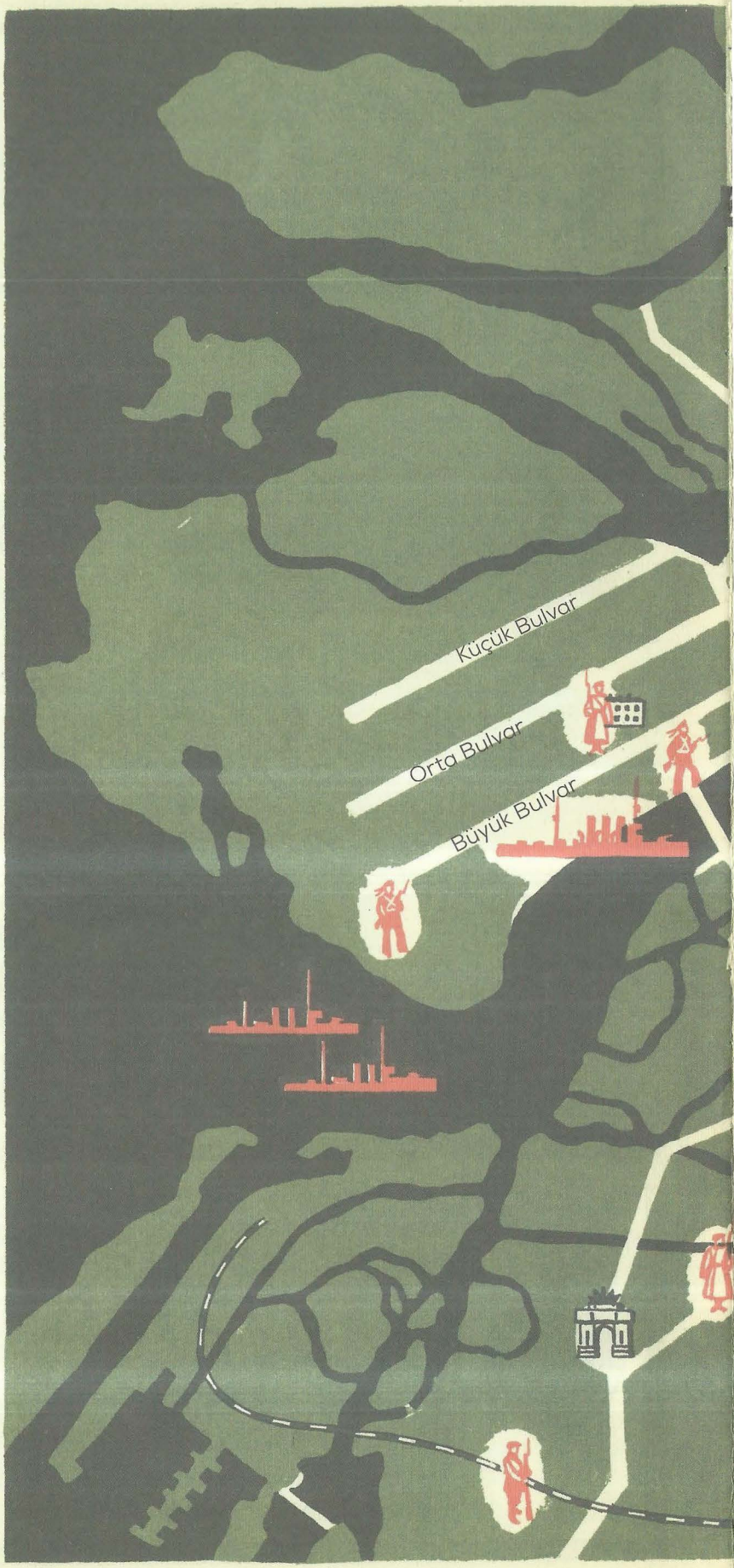

KIŞLIK SARAY. Saraya çıkan tüm caddeler devrimci birliklerce işgal edildi, saray kuşatıldı. İki bisikletli asker gönderilerek saraya ültimatom verildi. Askeri Devrim Komitesi geçici hükümetin üyelerini teslim olmaya çağırıyor, yirmi dakika düşünme süresi veriyordu.

Yirmi dakika geçti. Geçici hükümet on dakika daha istedi. On dakika da bitti. Geçici hükümetten hiçbir cevap yoktu. Bakanlar Kerenski'yi ve gelecek birlikleri bekliyorlardı.

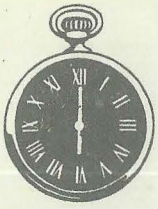
25 EKİM

1917
EKİM
25
7
KASIM
ÇARŞAMBA

Kışlık Saray'a Hücuma Geçildiğinde Devrimci Güçlerin Durumu

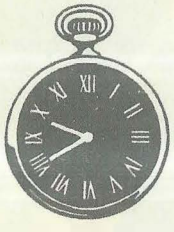

Kamennoostrovskiy Bulvari
Sampsonievskiy Bulvari
Spalernaya Caddesi
Suvorovski Bulvari
Neva Bulvari
Sadovaya Caddesi
Izmailovsky Bulvari
Zabalkanski Bulvari

SMOLNİ. Smolni'de İkinci Sovyet Kongresi için gelmiş olan delegeler toplanmıştı. Altı yüz kişi; işçiler, köylüler, askerler, bahriyeliler, kalabalık bir topluluk ısıtılmamış büyük bir salonda kongrenin başlamasını bekliyorlardı. Lenin, Askeri Devrim Komitesi üyelerine bir mektup yazarak kongrenin başlaması gerektiğini bildiriyordu. Ancak Kışlık Saray henüz ele geçirilememişti. Askeri Devrim Komitesi Kışlık Saray'ın bombalanması emrini veriyordu.

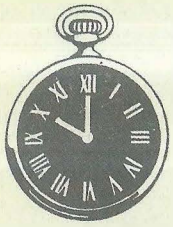
25 EKİM

AURORA KRUVAZÖRÜ. Bahriyeliler silah başında işaret bekliyorlardı. Petropavlovsk Kalesi'nden verilen işareti Aurora'dan gelen boş atış izledi. Hâlâ kaygı içerisinde cepheden yardım bekleyen geçici hükümet teslim olma müzakerelerini uzatıyordu. Artık Petropavlovsk Kalesi'nden ateş açma zamanı gelmişti. Aurora projektörleriyle Kışlık Saray'ı aydınlatıyordu.

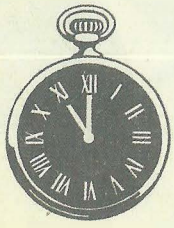
25 EKİM

KIŞLIK SARAY. Devrimci birlikler Kışlık Saray'ı tüfek ve makineli tüfeklerle ateş altına alıyorlardı. Geçici hükümeti savunan birliklerin safları erimeye başlamıştı. Geçici hükümetin üyelerinden bir grup, durumlarının ümitsizliğini görerek, saraydan ayrılarak teslim olmayı kabul etti. Diğerleri bir salona girmiş bekliyorlardı.

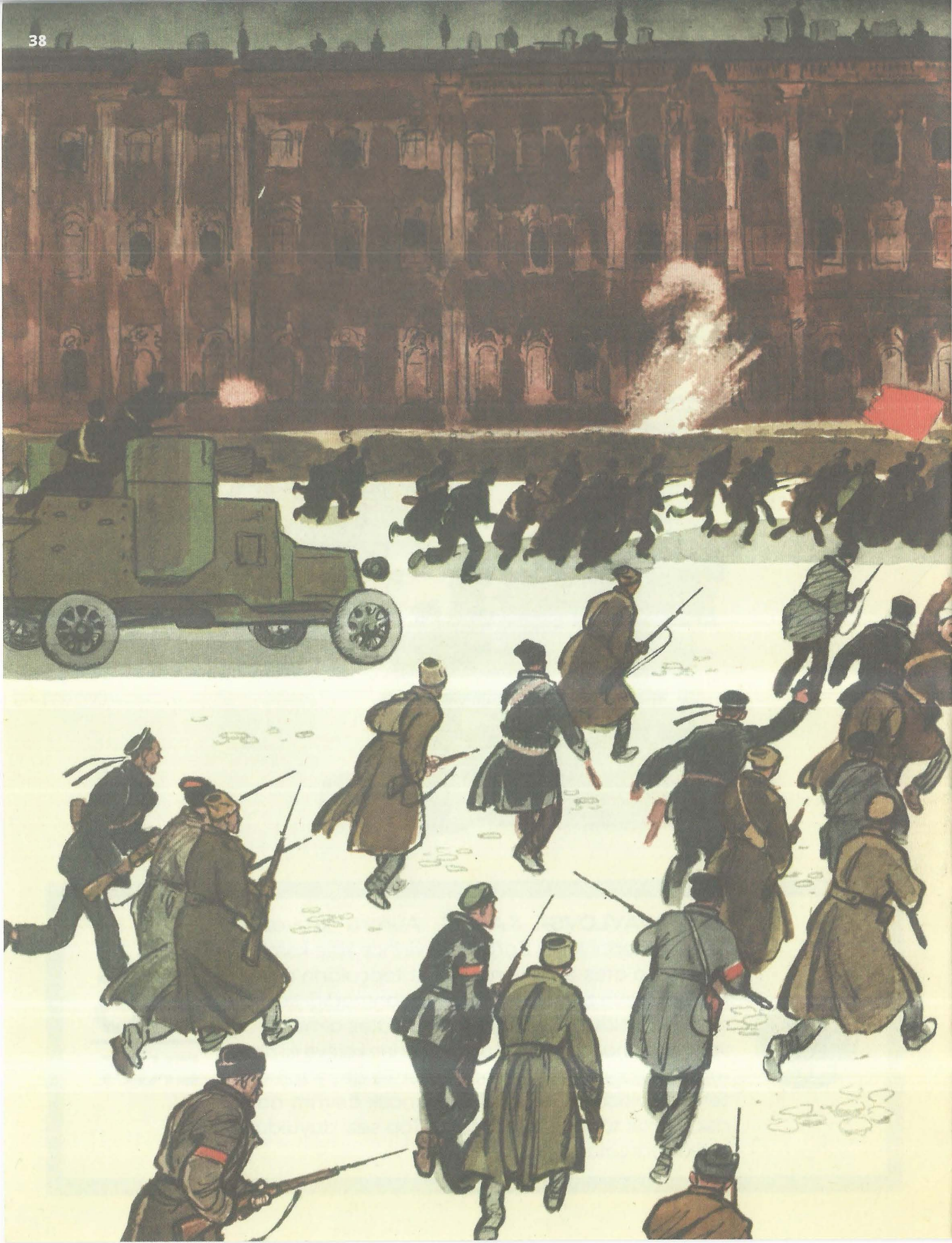
25 EKİM

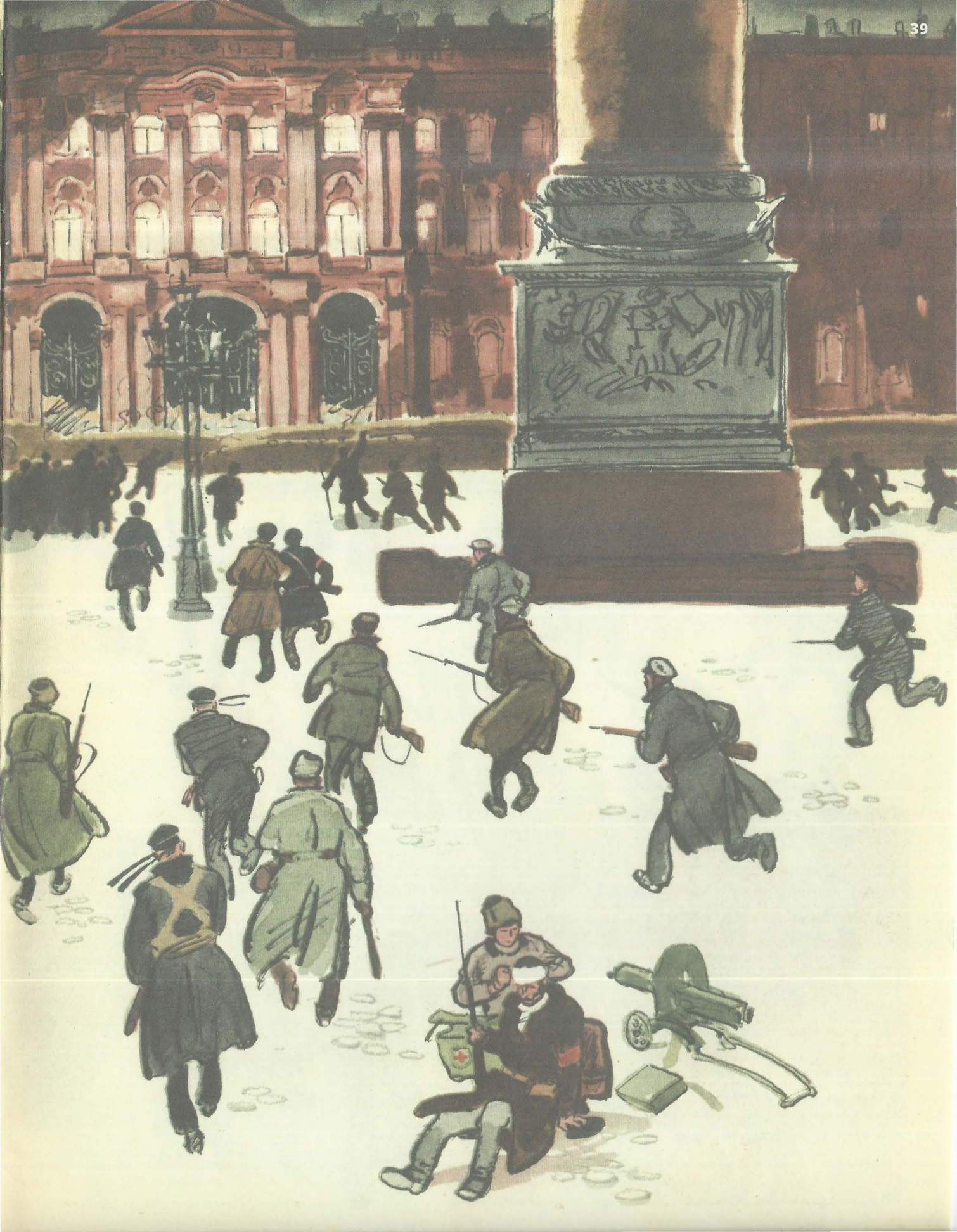

PETROPAVLOVSK KALESİ. Aurora kruvazörü projektörlerini Kışlık Saray'a çevirince kale komiseri topçulara ateş emri verdi. Fakat topçuların cevabı, topların uzun zamandan beri yağlanmadığı ve paslı durumda olduğu, ilk atış sırasında ateş almayacağı ve parçalanacağı oldu. Bunun üzerine kaleye iki deniz topçusu çağırıldı. Onlar incelediler ve atış yapmanın tehlikeli olacağını teyit ettiler. Ancak devrim adına risk alarak topları doldurdular. Top sesi duyuldu ve toplar parçalanmamıştı.

25 EKİM

KIŞLIK SARAY. Kızıl Muhafızlar ve bahriyeliler askeri öğrencileri geriletip saraya girdiler. Askeri öğrenciler merdivenlere koşarak aşağı ateş ediyorlardı. Kızıl Muhafızlar ve askerler arkalarından koşarak askeri öğrencileri teslim alıyorlardı.

25 EKİM

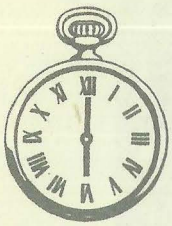

KIŞLIK SARAY. Askeri Devrim Komitesi komiseri V.A. Antonov-Ovseyenko salona girdi. Salondakiler uzun bir masanın etrafında oturuyorlardı. Ayağa kalktılar, komiser onlara şöyle sesleniyordu: "Devrimci güçler adına geçici hükümetin devrilmiş bulunduğunu bildiririm."

25 EKİM

SMOLNİ. Saat 6'da İkinci Tüm Rusya Sovyet Kongresi çalışmalarını Enternasyonal Marşı'nı söyleyerek sonlandırdı. Leninist ilkeler doğrultusunda Sovyet Hükümeti ve Lenin başkanlığında Halk Komiserleri Konseyi kuruldu.

Ve Lenin ilan etti:
DÜNYA HALKLARIN,
TOPRAKLAR KÖYLÜLERİN,
FABRİKALAR İŞÇİLERİN,
İKTİDAR SOVYETLERİN.

25 EKİM

YOLDAŞLAR! BOLŞEVİKLERİN HER ZAMAN GEREKLİ OLDUĞUNU SÖYLEDİKLERİ İŞÇİ KÖYLÜ DEVRİMİ BAŞARILMIŞTIR!

Yazılama

THG
0301546
HHZ

15 TL
9 786059 988858